

VEEL NIEUWIGHEDEN IN DE MESTAANGIFTE

Het invullen van de mestaangifte is steeds een uitgelezen moment om niet enkel terug te blikken op het afgelopen jaar, maar ook om een vooruitblik te werpen op nieuwigheden en aandachtspunten voor 2018. Naast de mestaangifte moet je dit jaar immers ook kiezen op welke manier de mestsamenvestelling bepaald zal worden. – Jan Meykens, SBB Accountants & Adviseurs

Wie moet een mestaangifte indienen?

Alle land- en tuinbouwers die ofwel een dierlijke productie hebben van meer dan 300 kg P₂O₅ ofwel meer dan 2 ha gronden in gebruik hebben ofwel beschikken over meer dan 50 are groeimedium, moeten een Mestbankaangifte indienen. Let op, ook als je ofwel meer dan 300 kg P₂O₅ uit dierlijke mest in opslag hebt of minstens 50 are permanent overkapte landbouwgrond exploiteert, moet je een mestaangifte indienen. De mestaangifte moet digitaal gebeuren via het Mestbankloket. Net zoals vorig jaar moeten alle land- en tuinbouwers die water verbruiken of grondwater oppompen hun wateraangifte (zie *Management&Techniek* 2 van 29 januari) rechtstreeks via het digitale aangifteloket bij de VMM indienen.

Wanneer indienen?

De mestaangifte moet je uiterlijk op 15 maart via het digitale loket bij de VLM indienen (www.mestbankloket.be). De wateraangifte moet je uiterlijk op 14 maart via het waterloket van de VMM indienen (www.vmm.be/water/heffingen/doe-je-aangifte).

Aandachtspunten bij de mestaangifte

In dit hoofdstuk overlopen we de belangrijkste aandachtspunten bij de mestaangifte 2018.

Specifieke bevraging. Dit gaat over het gebruik van combiwassers en de opslagmethode van het spui van een biologische luchtwasser. De Mestbank vroeg in het verleden steeds de nodige gegevens (tellerstanden, debieten, analyses ...) op van een biologische of een chemische luchtwasser. Nieuw voor de mestaangifte van dit jaar is dat ze deze bevraging ook expliciet doen voor combiwassers (hetzij in een biologische-chemische combinatie, hetzij in een chemisch-biologische combinatie). Bijkomend wordt ook de expliciete vraag gesteld of de spui van een biologische luchtwasser apart dan wel samen met de dierlijke mest wordt opgeslagen. Spui van een chemische

luchtwasser moet sowieso apart worden opgeslagen.

Beweidingspercentage graasdieren. Om de gebruikte hoeveelheid werkzame stikstof te berekenen, is het belangrijk om voor graasdieren ook het percentage beweiding op te geven. Dit heeft immers naast de verdeling vast en vloeibaar bij het stalsysteem een belangrijke impact op de totale gebruikte hoeveelheid.

Opgave geleverde liters melk. De Mestbank beschikt niet meer automatisch over de geleverde liters melk. Voor de berekening van de melkproductie categorie is dit evenwel van groot belang. Daarom vraagt men ook de geleverde liters melk in 2017 op. Het gaat zowel om de hoeveelheid melk geleverd aan de fabriek als de hoeveelheid die eventueel thuis werd verwerkt. Deze liters worden gebruikt voor de melkproductie categorie van het jaar 2018. Voor die van 2017 gebruikt de Mestbank de gegevens van 2016 die vorig jaar reeds doorgegeven werden bij de mestaangifte.

Blik op het mestjaar 2018

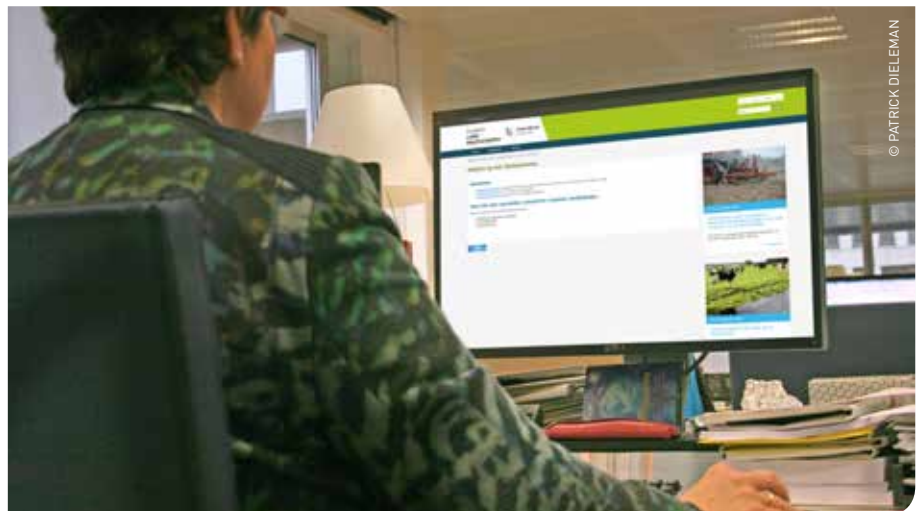
De mestaangifte is ook het ideale moment om vooruit te blikken. Ook dit jaar zijn er enkele belangrijke aandachtspunten.

Keuze mestsamenvestelling in 2018. In 2018 is het, nog meer dan vroeger, belangrijk om ook de nieuwe verplichtingen voor dit jaar erbij te nemen. Het is immers noodzakelijk dat je voor 15 februari een keuze gemaakt hebt over met welke mestsamenvestelling er zal worden gewerkt in 2018. Deze keuze moet per mestsoort en per exploitatie gemaakt worden. Er zijn twee keuzemogelijkheden: forfait of analyse. Deze keuze is niet geïntegreerd in de mestaangifte maar moet apart worden opgegeven via het Mestbankloket.

Derogatie 2018. Als je in 2018 derogatie wil toepassen, dan mag je zeker niet vergeten voor 15 februari een aanvraag te doen bij de VLM. Dit moet via het Mestbankloket.

De keuze voor derogatie brengt ook tal van verplichtingen met zich mee. Zo moet je zeker

- een bemestingsplan opmaken voor 15 februari;
- per 20 ha totale bedrijfsoppervlakte bodemanalyses laten nemen voor de parameters N en P;
- indien je dierlijke mest aanvoert via een burenenregeling of erkend mestvoerder (uitgezonderd dierlijke mest die afkom-

De mestaangifte moet je uiterlijk op 15 maart via het digitale loket bij de VLM indienen.

stig is van jouw eigen bedrijf), ervoor zorgen dat er hiervan ook steeds een mestanalyse beschikbaar is;

- indien je effluent van een verwerking laat komen, vragen naar het effluentattest. Dit is noodzakelijk om het effluent te mogen gebruiken op derogatiepercelen.

Er geldt ook een striktere uitrijregeling op derogatiepercelen. Verder mag je ook geen fosfaatkunstmest gebruiken. Op de website van de VLM vind je een brochure. Neem die zeker door, want er zijn tal van voorwaarden van toepassing die kaderen binnen de code goede landbouwpraktijk en een goed graslandbeheer.

..... Beslis voor 15 februari met welke mestsamenstelling je dit jaar zal werken.

Status 2018 focusbedrijven. Basisidee is dat een bedrijf wordt beschouwd als een focusbedrijf als meer dan de helft van zijn bedrijfsoppervlakte gelegen is in focusgebied. Daarnaast kunnen ook een slechte beoordeling van het nitraatresidu op bedrijfsniveau het afgelopen najaar of het niet-naleven van bepaalde maatregelen redenen zijn om de status als focusbedrijf te krijgen. Voor focusbedrijven gelden strengere nitraatresidudrempelwaarden. Elk focusbedrijf moet ook maatregelen toepassen met onder meer een striktere uitrijregeling en het inzaaien van een vanggewas indien bodem en teelt dit toelaten. Voor bedrijven met maatregelen categorie 2 of 3 komen hier ook bemestingsbeperkingen en verplichtingen met betrekking tot het transport van mest bij. Check dus zeker jouw status op het Mestbankloket. Deze is beschikbaar sinds 22 januari.

Nieuwe werkwijze voor aanvragen nieuwe fosfaatklassen. De nieuwe werkwijze houdt in dat je eerst een aanvraag bij de VLM moet indienen alvorens je stalen mag laten nemen. Deze aanvraag moet bovendien online gebeuren via een nieuwe toepassing op het Mestbankloket: de StaalName-applicatie, kortweg 'SNapp' (zie ook *Boer & Tuinder* van 2 februari).

Via deze applicatie in het Mestbankloket kunnen de percelen aangeduid worden waarvoor een nieuwe fosfaatklassen moet worden aangevraagd. Tegelijk moet er een erkend laboratorium gekozen worden

WAT WORDT ER IN DE MESTAAN- GIFTE OPGEVRAAGD?

Via het digitale loket van Mestbank zal je volgende zaken moeten aangeven of controleren:

- identificatiegegevens;
- aantal dieren (uitgezonderd runderen die via DGZ geregistreerd worden);
- aantal standplaatsen;
- opgave verdeling stalsysteem in percentage vloeibare en vaste mest;
- gemiddelde bezetting van de dieren over de verschillende staltypes;
- geleverde liters melk in 2017;
- staltype ammoniakemissiearme stallen varkens of pluimvee;
- staltype luchtwassysteem voor stallen varkens;
- keuze nutriëntenbalansstelsel met bewijsmateriaal (keuze voor convenant en/of regressie met attest en register);
- percentage beweiding voor graasdieren;
- toegepaste PAS-maatregel(en);
- opslag van dierlijke en andere meststoffen;
- het gebruik kunstmest en apart door te geven het gebruik van kunstmest door de seizoenspachter op je percelen;
- directe begrazing op bedrijfseigen gronden buiten Vlaanderen;
- gebruik van dierlijke mest op bedrijfseigen gronden buiten Vlaanderen gelegen in Frankrijk of Brussel;
- hoeveelheid dierlijke mest (inclusief begrazing) gebruikt in Vlaanderen door 'buitenlandse' landbouwers;
- het gebruik van een pocketvergister of mestscheider in het kader van mestbewerking;
- gegevens over de luchtwasser;
- samenstelling voedingswater, bruto- en netto-oppervlakte, teeltsysteem en percentage recirculatie per teelt voor tuinders;
- productie spuistroom in m³ met samenstelling;
- opslagcapaciteit en hoeveelheid in m³ van spuistroom, hoeveelheid spuistroom met rechtstreekse doorsijpeling.

om de percelen te bemonsteren. Via SNapp wordt de aanvraag dan automatisch doorgestuurd naar het laboratorium. Na de bemonstering bezorgt het laboratorium de resultaten automatisch aan de Mestbank en is de klasstoewijzing van de aangeduide percelen te raadplegen in SNapp.

Bedrijfsdoorlichting. De VLM zet veel meer in op risicoanalyse van bedrijven om gericht te controleren. Een aantal bedrijven worden doorgelicht. Deze doorlichting houdt meer in dan louter een administratieve controle van de mestbalans. De Mestbank controleert de aanwezige meststromen, de mestvolumes. Aan de hand van onder meer eventuele diertellingen, technische gegevens en het bepalen van stockvolumes wordt de bedrijfsrealiteit gecontroleerd. Indien na een doorlichting wordt vastgesteld dat een landbouwer de geprodu-

ceerde dierlijke mest, het gebruikte kunstmest of de ontvangen meststoffen in een bepaald productiejaar niet heeft afgezet conform de bepalingen van het Mestdecreet, kan er onder meer een administratieve geldboete worden opgelegd. De hoogte van de boete verschilt naargelang het soort mest dat niet correct werd afgezet. In regel zullen deze boetes ook (veel) hoger zijn vergeleken met vroeger.

Besluit

Het is inmiddels genoegzaam bekend dat de mestreglementering er niet eenvoudiger op wordt. Bekijk zeker en vast welke zaken op jouw bedrijf van belang zijn. Beperk dit niet tot een eenmalige gebeurtenis, maar doe dit ook regelmatig gedurende het jaar. Zo voorkom je onaangename verrassingen! ■